

Bertolt Brecht (1898 – 1956)

Dobrý básník, špatný politik (?)

- V roce 1933 odchod do exilu. Praha, Vídeň, Curych, Paříž, Dánsko, Švédsko, Finsko, Moskva, USA. Celkem 16 let.
- V USA snaha uchytit se jako scénárista – neúspěšná.

- V roce 1949 návrat do vlasti – NDR, ale s dvojím pasem.

Zemřel 14. srpna 1956 v Berlíně

Berliner Ensemble

- Dostává Brecht v roce 1949 po svém návratu z emigrace jako „dar“ od vlády NDR
- Studio s téměř neomezenými možnostmi experimentu

Berliner Ensemble 2

- Brecht uvádí své hry a německou klasiku
- Studio, dokumentační centrum, výkladní skříň kultury NDR.
- Ale také škola s množstvím asistentů režie (Strehler, Swinarski, Frisch aj.)

Nejvýznamnější hry

- *Baal*
- *Žebrácká opera*
- *Strach a bída třetí říše*
- *Matka Kuráž a její děti*
- *Dobrý člověk ze S' čchuanu*
- *Kavkazský křídový kruh*
- *Život Galileiho*

Žebrácká opera (1928)

- Variace na klasickou parodickou operu Johna Gaye
- Nerozlučně spjata s hudbou Kurta Weilla – hit století Mackie Messer

- Kritika obdivu ke zločinu – zločinec jako mediální star
- Lupič Mackeath (hlavní postava hry) je de facto hrdina a je mu také na konci pod šibenicí udělena milost
- Napětí mezi vysokým a nízkým („stylová“ svatba Mackieho a Polly)
- Bezpráví malé nepronásledujte – bandity velké hoňte do úpadu...

Matka Kuráž a její děti (1939)

- Příběh z třicetileté války
- Markytánka Anna Fierlingová kořistí z války, ve které přichází postupně o všechny děti
- Mateřská tragédie nebo groteska o sobectví?

Epické divadlo není Brechtův vynález!

- Brecht čerpá z mnoha klasiků
- Epické divadlo Paula Claudela
- Epické divadlo – objektivita, dokumentárnost, snaha o zachycení celospolečenských jevů
- 20. léta – koordinace Brecht – Piscator. Piscator dělá na jevišti mnohé z toho, s čím Brecht posléze počítá ve svých hrách (titulky, nápisy, projekce, montáže atd.)

Dramatické X epické divadlo 1

- Jedná
- nabízí divákovi pocit
- Zážitek
- Sugescce
- Člověk je pokládán za něco známého
- Vypráví
- vynucuje na divákovi rozhodnutí
- Obraz světa
- Argument
- Člověk je předmětem zkoumání

Dramatické X epické divadlo 2

- Člověk je změnitelný a mění se
  - Čeká se, jak to dopadne
  - Narůstání
  - Spotřebuje jeho aktivitu
  - cit
- Člověk je změnitelný a mění se
  - Čeká se, jak to proběhne
  - Montáž
  - Probouzí jeho aktivitu
  - rozum

V- efekt

- Zcizovací efekt (Verfremdungseffekt)
- Vychází ze Šklovského pojmu *ozvláštnění* – základ veškerého umění
- „Hrejte tragické scény jako komické.“
- Důraz na proces, nikoli na výsledek.
- Efekt protipohledu – jeho „vedlejší scény“

Brechtův vztah k herectví

- Důraz na věcnost, nepatetičnost, přesnost. Výrazné oddělování herectví a zpěvu.
- Důraz na sociální charakterizaci postav. Gestus.
- Inspirace kabaretním herectvím – střih, zkratka, přímý kontakt s divákem.

A photograph of a gravestone for Helene Weigel-Brecht and Bertolt Brecht. The stone is dark and has two inscriptions. The left inscription reads "Helene Weigel - Brecht" and the right inscription reads "Bertolt Brecht". The stone is set against a red brick wall and is surrounded by green foliage and a small vase of flowers.

Helene Weigel - Brecht

Bertolt Brecht